

Трифутіна Олександра Дмитрівна
здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 242 Туризм та рекреація
Житомирський державний університет імені Івана Франка
Науковий керівник: *Нестерчук Інна Костянтинівна*
кандидат географічних наук, доцент

РОЗВИТОК ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЯК ОБ'ЄКТ ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ

Закарпатська область знаходиться на крайньому південному заході України, займаючи південно-західні схили й передгір'я Українських Карпат у Центральній Європі. Приблизно дві третини її території покриті Карпатськими горами, а решта припадає на Притисянську низовину. У межах області розташована найвища точка Українських Карпат і всієї України — гора Говерла, висотою 2061 метр. На північному заході, заході та півдні область межує з чотирма країнами — Польщею, Словаччиною, Угорщиною і Румунією. На півночі та південному сході сусідами є Львівська й Івано-Франківська області. Таким чином, регіон слугує своєрідним вікном України в Європу.

У Закарпатській області, неподалік села Ділове Рахівського району, розташований географічний центр Європи.

Історія Закарпаття тісно пов'язана зі східними слов'янами. Археологічні дані свідчать, що вже у давнину населення цього регіону демонструвало високий рівень матеріальної та духовної культури, яка мала спільне генетичне походження з культурою племен Подніпров'я, Подністров'я, Лісостепу, Волині та Прикарпаття. Саме на цих територіях упродовж I тисячоліття нашої ери відбувалися інтенсивні процеси формування східнослов'янської етнокультурної спільності.

У регіоні виявлено понад 360 родовищ і джерел природних цілющих мінеральних вод. Поєднання особливостей рельєфу, географічного розташування, мальовничих лісів, мінеральних вод, помірно континентального клімату, багатовікових традицій та самобутньої культури багатонаціонального

населення створює унікальний рекреаційний і соціальний потенціал. На цій основі уже розвиваються і мають великі перспективи сучасні санаторно-оздоровчі комплекси, здатні відповідати світовим стандартам.

Екокурорт «Ізки» [1]. Екокурорт «Ізки» – це чарівний куточок для відпочинку в самому серці Карпат, розташований у селі Ізки на Закарпатті на висоті 600 метрів над рівнем моря. Гостям пропонуються затишні дерев'яні котеджі та комфортні номери, які створюють ідеальні умови для повного занурення в красу карпатської природи. На території комплексу працюють два ресторани – «Магур» і «Колиба». Тут можна скуштувати вишукані страви, приготовані з екологічно чистих продуктів власного виробництва.

Для релаксу передбачені спа-зона, традиційна баня, гарячий чан і програми з йоги, що допоможуть відновити сили та гармонію. Любителі активного способу життя знайдуть тут багато можливостей для дозвілля: гірськолижні траси з підйомником, прогулянки на велосипедах, катання на квадроциклах і конях. Для найменших гостей облаштовано дитячий майданчик, а рибалкам сподобається ставок для вудіння. Також на території є конференц-зал для проведення ділових зустрічей чи заходів.

Лікувально-оздоровчий комплекс «Високі Карпати» [2]. Лікувально-оздоровчий комплекс «Високі Карпати» є сучасним центром релаксації та оздоровлення, розташований у серці чарівної карпатської природи. Він відкриває своїм гостям можливість насолодитися кришталево чистим гірським повітрям, спокійною атмосферою та сервісом на високому рівні. Заклад пропонує комфортні номери різних категорій, широкий спектр медичних послуг для профілактики та лікування, а також послуги спа-центру з басейном, сауною і фітнес-залом. У місцевому ресторані гостей пригощають українськими та європейськими стравами, приготованими зі свіжих місцевих продуктів.

Для любителів активного відпочинку доступні різноманітні екскурсії, прогулянки пішки мальовничими маршрутами, велоподорожі та інші захопливі розваги. Це ідеальне місце, де гармонійно поєднуються релакс, турбота про здоров'я та захоплення красою карпатської природи.

Лікувально-оздоровчий комплекс «Полонина» [3]. Лікувально-оздоровчий комплекс «Полонина» розташований у самому серці Карпат, у затишному селі Воловець, що в Закарпатській області. Це унікальне місце, де природна краса гір ідеально поєднується з лікувально-оздоровчими процедурами та комфортним відпочинком. Комплекс славиться своєю особливою атмосферою, яка сприяє не тільки фізичному відновленню, а й душевній гармонії. Гостям пропонують широкий вибір медичних та оздоровчих послуг: інгаляції, фізіотерапевтичні процедури, бальнеотерапію та лікування із застосуванням природних мінеральних вод. Основний профіль закладу — лікування хвороб органів дихання, шлунково-кишкового тракту та нервової системи. Індивідуальний підхід до кожного пацієнта дозволяє розробляти персоналізовані програми лікування. Інфраструктура комплексу ретельно продумана для створення максимального комфорту: сучасні лікувальні корпуси, просторі номери, зони для відпочинку, тренажерний зал, сауна, басейн і навіть дитячий майданчик. Серед мальовничих гір і свіжого повітря Карпат легко відновити енергію та знайти внутрішній баланс.

Оточена чарівними гірськими пейзажами, територія комплексу пропонує не тільки спокій і затишок, але й безліч можливостей для активного відпочинку: піші прогулянки, велотури, катання на лижах та інші види розваг під відкритим небом. Це ідеальне місце для тих, хто прагне гармонії з природою та мріє відновити сили завдяки цілющій енергії Карпат.

Санаторій «Квітка Полонини» [4]. Санаторій «Квітка Полонини», розташований у селі Солочин Закарпатської області, є одним із провідних бальнеологічних курортів України. Він спеціалізується на лікуванні захворювань травної системи, нервової і ендокринної систем, а також органів сечовивідних шляхів, використовуючи цілющі властивості мінеральних вод «Лужанська-4», «Лужанська-7» і «Поляна Квасова». Сучасна інфраструктура санаторію забезпечує комфортний і різноманітний відпочинок. На території до послуг гостей критий басейн, більярд, боулінг, конференц-зали, затишне кафе, зоопарк, іподром та доглянутий парк. Апартаменти обладнані всім необхідним для

зручності, а система харчування «шведський стіл» включає широкий вибір дієтичних страв. Відвідувачі високо оцінюють якість обслуговування та чистоту території. Завдяки мальовничому розташуванню в гірському регіоні курорт приваблює не лише тих, хто прагне оздоровлення, а й поціновувачів спокою та природної краси. Зручне транспортне сполучення дозволяє легко дістатися до санаторію автомобілем через близькість до основних трас.

Санаторій «Поляна» [5]. Санаторій «Поляна» розташований у мальовничому селі Поляна, що в Закарпатській області, і спеціалізується на лікуванні захворювань органів травлення. Основну увагу тут приділяють терапії таких недуг, як гастрит, виразка шлунка та дванадцятипалої кишки, з використанням цілющих мінеральних вод «Поляна Квасова» та «Лужанська».

На території санаторію облаштовано сучасну інфраструктуру, що включає лікувальний корпус, бювети з мінеральними водами, водолікарню, лабораторії та кабінети для проведення різноманітних медичних процедур. Для проживання гостей пропонуються комфортні номери кількох категорій, обладнані всім необхідним для затишного відпочинку. Окрім медичних послуг, тут можна насолодитися прогулянками у чарівних парках або взяти участь у цікавих культурних заходах. Санаторій розташований лише в 10 км від Сваляви, що забезпечує зручний доступ як автомобілем, так і громадським транспортом. Це ідеальне місце для тих, хто прагне оздоровлення та релаксу, поєднаного з неповторною природою Закарпаття.

Санаторій «Синяк» [6]. Санаторій «Синяк» розташований у мальовничій долині річки Синявка, на схилах Синяцького вулканічного хребта в Закарпатті, приблизно за 25 км від Мукачева. Цей бальнеологічний курорт спеціалізується на лікуванні захворювань опорно-рухового апарату та нервової системи, серед яких остеохондроз, варикоз і подагра. Також тут успішно лікують шкірні недуги, такі як дерматит, екзема та псоріаз. Інфраструктура санаторію створена для максимально комфортного відпочинку та оздоровлення. До послуг відвідувачів критий басейн, тренажерний зал, спортивні майданчики, тир, фітобар, сауна, клуб, бібліотека, а також прокат лижного спорядження. Для дітей облаштовано

ігровий майданчик. Усі номери оснащені необхідними зручностями: телевізори, холодильники, телефони та санвузли забезпечують комфортне перебування.

Оточений густими лісами, санаторій має сприятливий мікроклімат для відновлення сил і здоров'я. Мальовнича місцевість захоплює яскравими краєвидами, а кільцевий спуск із гори веде до штучної водойми — Синявської улоговини. Чиста екологія робить цей куточок ідеальним для повноцінного оздоровлення та релаксу. Дістатися до санаторію легко автомобілем із Мукачева, що додає зручності для гостей.

Список використаних джерел:

1. Екокурорт «Ізки» [URL:https://funtime.com.ua/active-leisure/izki?utm_source=chatgpt.com](https://funtime.com.ua/active-leisure/izki?utm_source=chatgpt.com) (дата звернення 06.03.25).
2. Туристично-оздоровчий комплекс «Високі Карпати», Ясіня [URL:https://turizm-karpaty.com.ua/turistichno-ozdorovchij-kompleks-visoki-karpati-jasinja/?utm_source=chatgpt.com](https://turizm-karpaty.com.ua/turistichno-ozdorovchij-kompleks-visoki-karpati-jasinja/?utm_source=chatgpt.com) (дата звернення 06.03.25).
3. Лікувально-оздоровчий комплекс «Полонина» [URL:https://www.polonyna.in.ua/opis-objekta/?utm_source=chatgpt.com](https://www.polonyna.in.ua/opis-objekta/?utm_source=chatgpt.com) (дата звернення 06.03.25).
4. Санаторій «Квітка Полонини» [URL:https://kvitkapolonyny.com/?utm_source=chatgpt.com](https://kvitkapolonyny.com/?utm_source=chatgpt.com) (дата звернення 06.03.25).
5. Санаторій «Поляна» [URL:https://sanpolyana.com/](https://sanpolyana.com/) (дата звернення 06.03.25).
6. Санаторій «Синяк» [URL:https://vsesanatorii.com/ua/sanatorii-syniak-zakarpattya/?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=21429254308&utm_term=&utm_content=adid&device=t&gad_source=1&gclid=cjwkcaiarkw-bhazeiwazhwsidkok7-m8kkhomscankl2zxw7wetqladli21rt4czoc1qlptvniehrocuqoqavd_bwe](https://vsesanatorii.com/ua/sanatorii-syniak-zakarpattya/?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=21429254308&utm_term=&utm_content=adid&device=t&gad_source=1&gclid=cjwkcaiarkw-bhazeiwazhwsidkok7-m8kkhomscankl2zxw7wetqladli21rt4czoc1qlptvniehrocuqoqavd_bwe) (дата звернення 06.03.25).